

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М. П. ДРАГОМАНОВА

Кафедра педагогіки та методики початкового навчання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління навчально-виховним процесом у початковій школі

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь Магістр

(шифр і назва напрямку підготовки)

напрямок підготовки 01 Освіта / Педагогіка

(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

Факультет педагогіки та психології

(назва інституту, факультету, відділення)

Київ – 2019-2020н.р.

Робоча програма **Управління навчально-виховним процесом у початковій школі** для студентів за напрямом підготовки **01 Освіта / Педагогіка**, спеціальністю **013 Початкова освіта**, „___” _____, 20__ року __ с.

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми, затвердженої на Вченій раді від « ___ » « _____ » 20__ р., протокол № ____.

Розробники: **Романчук Алла Іллівна**, канд. пед. н., доцент кафедри педагогіки і методики початкового навчання

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та методики початкового навчання

Протокол від “ ___ ” _____ 20__ року № ____

Завідувач кафедри Шапошнікова Ірина Миколаївна

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ ___ ” _____ 20__ року

Схвалено методичною радою Факультету за напрямом підготовки (спеціальністю) _____

(шифр, назва)

Протокол від “ ___ ” _____ 20__ року № ____

“ ___ ” _____ 20__ року Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 0101 Педагогічна освіта <small>(шифр і назва)</small>	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки 0101 Педагогічна освіта <small>(шифр і назва)</small>		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 8.01010201 «Початкова освіта»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – в т.ч. самостійної роботи студента -	Освітній ступінь: Магістр	10 год.	8 год.
		семінарські	
		10 год.	год.
		практичні	
		6 год.	4 - год.
		Індивідуальна робота	
		- год.	-год.
		Самостійна робота	
		64 год.	78 год.
			Вид контролю: екзамен

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Управління навчально-виховним процесом у початковій школі» полягає у засвоєнні студентами цілісної системи теоретичних знань з управління навчально-виховним процесом; формуванні системного педагогічного мислення та професійної самосвідомості, досвіду самооцінки та самоаналізу педагогічних явищ та ситуацій, умінь моделювати навчально-виховний процес; ознайомленні студентів з організацією, змістом, принципами та методами управління у початковій школі на сучасному етапі.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління навчально-виховним процесом у початковій школі» є:

- надання студентам ґрунтовних і систематичних знань з усіх тем курсу;
- формування у студентів вміння планувати навчальну та виховну діяльність навчального закладу;
- сформувати вміння організації методичної роботи та створення педагогічного середовища для наукової організації праці молодших школярів і вчителів в умовах школи I ступеня;
- ознайомити студентів з основами статутної діяльності навчального закладу та діяльності робочих і дорадчих органів навчального закладу;
- формування уяви у студентів щодо системи управління навчальним закладом;
- вивчати, узагальнювати і впроваджувати перспективний педагогічний досвід, раціонально прогнозувати і планувати свою професійну діяльність.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- суть і зміст основних управлінських понять;
- загальні основи управління початковою школою;

- основні напрями управлінської діяльності й професійні якості керівника сучасної освітньої установи;
- органи управління загальноосвітнього навчального закладу та початкової школи як структурного елементу;
- форми, види та методи внутрішньошкільного контролю; особливості планування роботи початкової школи;
- права та обов'язки педагогічних працівників;
- основи методичної роботи в початковій школі та ведення документації;
- технології вивчення та впровадження інноваційного педагогічного досвіду;

На основі цих знань повинні бути сформовані **уміння**:

- здійснювати організацію діяльності вчителів початкових класів в умовах школи I ступеня;
- моделювати процес управління початковою школою;
- формувати досвід аналізу, самоаналізу та самооцінки педагогічних явищ і ситуацій;
- організовувати методичну роботу та планувати власну педагогічну діяльність;
- здійснювати внутрішньошкільний контроль;
- забезпечувати ефективний документообіг в початковій школі;
- розвивати професійну самосвідомість;
- творчо використовувати в практичній діяльності досвід та кращі надбання педагогічної спадщини при розв'язанні актуальних проблем з управління навчально-виховним процесом у сучасній початковій школі.

III. Тематичний план дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	пр		с.р.		л	с	пр		с.р.
1	2	3	4	5		7	8	9	10	11		13
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади управління сучасною початковою школою												
Тема 1. Процес управління, його структура. Принципи управління освітою і школою.	6	2				4						6
Тема 2. Цілепокладання в управлінні процесом навчання	6		2			4						6
Тема 3. Органи освіти, їх функції і структура	6		2			4						6
Тема 4. Управління школою. Функції управління та функції керівників школи	8	2		2		4		2		2		6
Разом за змістовим модулем 1	26	4	4	2		16		2		2		24
Змістовий модуль 2. Планування та організація навчально-виховного процесу у початковій школі												
Тема 5. Реалізація змісту освіти у початковій школі	8			2		6						6

Тема 6. Планування навчального процесу	10	2	2			6		2				6
Тема 7. Діагностико- технологічний підхід в управлінні навчально- виховним процесом	6					6						6
Тема 8. Технологія організації роботи педагогічного колективу щодо підвищення якості навчально- виховного процесу	10	2				6		2				6
Тема 9. Організація внутрішнього контролю в початковій школі	6		2			6			2			6
Разом за змістовим модулем 2	40	4	4	2		30		4		2		30
Змістовий модуль 3. Інноваційний педагогічний досвід та управління процесом його упровадження в початковій школі												
Тема 10. Психолого- педагогічний аналіз навчального процесу	4					4						6
Тема 11. Управління процесом саморозвитку	6			2		4						6

особистості вчителя											
Тема 12. Інноваційний педагогічний досвід як єдність теорії і практики	6					6		2			6
Тема 13. Управління процесом упровадження передового педагогічного досвіду	8	2	2			4					6
Разом за змістовим модулем 3	24	2	2	2		18		2			24
Усього годин	90	10	10	6		64	90	8		4	78

IV. Зміст навчальної дисципліни

4.1. Назви модулів, тем та їх зміст

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади управління сучасною початковою школою

Тема 1. Процес управління, його структура. Принципи управління освітою і школою.

Тема 2. Цілепокладання в управлінні процесом навчання

Тема 3. Органи освіти, їх функції і структура

Тема 4. Управління школою. Функції керівників школи

Змістовий модуль 2. Планування та організація навчально-виховного процесу у початковій школі

Тема 5. Реалізація змісту освіти у початковій школі

Тема 6. Планування навчального процесу в початковій школі

Тема 7. Діагностико-технологічний підхід в управлінні навчально-виховним процесом

Тема 8. Технологія організації роботи педагогічного колективу щодо підвищення якості навчально-виховного процесу

Тема 9. Організація внутрішнього контролю у початковій школі

Змістовий модуль 3. Інноваційний педагогічний досвід та управління процесом його упровадження

Тема 10. Психолого-педагогічний аналіз навчального процесу

Тема 11. Управління процесом саморозвитку особистості вчителя

Тема 12. Інноваційний педагогічний досвід як єдність теорії і практики

Тема 13. Управління процесом упровадження передового педагогічного досвіду

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади управління сучасною початковою школою

Тема 1. Процес управління, його структура. Принципи управління освітою і школою.

Еволюція управління в галузі освіти. Сучасні наукові підходи до управління навчальним закладом. Нормативно – правова база управління навчальним закладом. Реалізація концепції Нової української школи в системі управління школою. Принципи управління школою. Управлінська діяльність директора школи. Схема дидактико-управлінської діяльності керівника навчального закладу, запропонована В. І. Бондарем.

Тема 2. Цілепокладання в управлінні процесом навчання

Суть та особливості цілепокладання освітнього процесу. Класифікація цілей навчання. Технології розробки цілей навчальної діяльності у початковій школі.

Технологія побудови цілей навчання на уроці. Підходи та способи визначення педагогічних цілей у сучасних умовах.

Тема 3. Органи освіти: їх функції і структура

Сутнісні характеристики державного управління освітою. Система органів державного управління освітою в Україні. Державна служба якості освіти. Громадське самоврядування та державно-громадянське управління в сфері освіти. Порядок проведення інституційного аудиту закладів середньої освіти.

Тема 4. Управління школою. Функції керівників школи

Управлінська діяльність в організації процесу навчання. Сучасні технології управління навчально-виховним процесом в навчальному закладі. Функціональні обов'язки директора загальноосвітнього навчального закладу, його заступників. Основні напрями роботи та обов'язки заступника директора з навчально-виховної роботи в школі. Методики прийняття рішень і критерії оцінки якості та ефективності навчально-виховного процесу в закладі.

Змістовий модуль 2. Планування та організація навчально-виховного процесу у початковій школі

Тема 5. Реалізація змісту освіти у початковій школі

Сучасні підходи до визначення змісту освіти. Функції змісту освіти. Елементи соціального досвіду. Аналіз навчального плану закладу освіти. Етапи та моделі процесу навчання у початковій школі. Навчальна програма, підручник, навчальний посібник.

Тема 6. Планування навчального процесу в початковій школі.

Особливості планування роботи загальноосвітнього навчального закладу. Види планування. Базовий, типовий і робочий навчальні плани. Розклад занять у початковій школі. Планування і організація діяльності методичних об'єднань початкових класів. Структура плану роботи методичних об'єднань початкових

класів. Облік роботи загальноосвітнього навчального закладу. Особливості керівництва навчально-виховною роботою в початковій школі.

Тема 7. Діагностико-технологічний підхід в управлінні навчально-виховним процесом в початковій школі

Особливості вивчення результатів та ефективності навчання і виховання. Види моніторингу освітніх систем: інформаційний, базовий, проблемний. Кількісна та якісна оцінка ефективності навчально-виховного процесу. Діагностика дитячого колективу, відносин між учасниками навчально-виховного процесу в початковій школі. Вимоги до вивчення результатів та ефективності навчально-виховного процесу. Моніторинг навчання учнів з низькою успішністю.

Тема 8. Технологія організації роботи педагогічного колективу щодо підвищення якості навчально-виховного процесу в початковій школі

Зміст та завдання методичної роботи в початковій школі. Структура методичної роботи. Форми методичної роботи початковій школі. Структура діяльності вчителя щодо формування компетентності учнів. Методична рада як колегіальний орган педагогічних працівників школи з підвищення їх професійної майстерності.

Тема 9. Організація внутрішнього контролю в початковій школі

Зміст внутрішнього контролю ЗНЗ, вимоги до нього. Види, методи та етапи внутрішнього контролю. Контроль за виконанням нормативних документів. Контроль за якістю освіти учнів початкових класів. Контроль за науково-методичною та виховною роботою. Основна документація, вимоги до ведення та мета її перевірки: класні журнали, журнали групи продовженого дня, тематичне планування, робочі зошити, контрольні зошити, плани вихователів ГПД, особові справи учнів, щоденники учнів.

Змістовий модуль 3. Інноваційний педагогічний досвід та управління процесом його упровадження в початковій школі

Тема 10. Психолого-педагогічний аналіз навчального процесу

Призначення психолого-педагогічного аналізу та вимоги до його здійснення. Типи і види аналізу уроку. Показники оцінювання вмінь вчителя й учня під час відвідування уроку. Технологічна карта спостереження й аналізу розвитку професійної компетентності вчителя. Методика оцінки діяльності вчителя.

Тема 11. Управління процесом саморозвитку особистості вчителя

Професійний саморозвиток вчителя. Функції саморозвитку і самовдосконалення. Складові управління процесом саморозвитку особистості. Особистий творчий план саморозвитку вчителя. Закономірності, принципи і правила реалізації творчого саморозвитку.

Тема 12. Інноваційний педагогічний досвід як єдність теорії і практики

Вивчення сутності «інноваційного педагогічного досвіду» у сучасній науці і практиці. Види педагогічного досвіду. Критерії оцінки передового педагогічного досвіду. Виявлення та вивчення передового педагогічного досвіду. Орієнтовна схема аналізу інноваційного педагогічного досвіду. Форми роботи з вивчення й узагальнення інноваційного педагогічного досвіду. Інноваційні педагогічні технології у початковій школі.

Тема 13. Управління процесом упровадження передового педагогічного досвіду

Система роботи з передовим педагогічним досвідом, її періоди: підготовчий, вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду, поширення і впровадження в практику. Упровадження рекомендацій педагогічної науки. Етапи управління процесом упровадження передового педагогічного досвіду.

4.2. Плани семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми	Кількість годин для заочної форми
1	Цілепокладання в управлінні процесом навчання	2	
2	Управління школою. Функції управління та функції керівників школи	4	2
3	Органи освіти, їх функції і структура	2	
4	Планування навчального процесу	4	
5	Організація внутрішнього контролю в початковій школі	2	2
6	Управління процесом упровадження передового педагогічного досвіду	2	
	Всього	16 годин	4 години

4.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдань для самостійної роботи	Форма звітності	Рекомендовані інформаційні джерела
1	Особливості управління навчально-виховним процесом у Новій українській школі	Реферативне повідомлення	6,8,9,11, 17
2	Розробити методичний комплект з «Теоретичні засади управління сучасною початковою школою» (лекція, семінарське заняття, мультимедійна презентація, тестові завдання).	Методичний комплект	1-11,15-20
3	Здійснити аналіз документації з контролю та звітності у початковій школі	Таблиця	15, 26

4	Підготувати методичний комплект з «Планування та організація навчально-виховного процесу у початковій школі» (лекція, семінарське заняття, мультимедійна презентація, тестові завдання).	Методичний комплект	20-26
5	Громадське самоврядування в школі. Рада школи	Реферативне повідомлення	8,9,11,17
6	Розробити методичний комплект з «Інноваційний педагогічний досвід та управління процесом його упровадження в початковій школі» (лекція, семінарське заняття, мультимедійна презентація, тестові завдання).	Методичний комплект	14, 15, 21, 23,26

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю:

Контроль за видами діяльності студентів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань та періодичного (модульного) контролю після засвоєння ними першого, другого та третього модуля. За результатами суми трьох періодичних контрольних робіт виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Методи контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Форма поточного контролю: модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усне опитування, тести, контрольні завдання.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю:

Екзамен.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всівидинавчальн ої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку

90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
71-79	C		
61-70	D	задовільно	
50-60	E		
30-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вченням дисципліни

Критерії оцінки знань і вмінь:

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A

у випадках, коли студент глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, послідовно, логічно вірно його відтворює. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, вільно відповідає на нестандартні запитання, показує знання монографічного матеріалу з питання, вірно обґрунтовує наукові поняття, володіє навичками виконання практичних завдань, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, не допускає при цьому помилки.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	82 – 89	B
	74 – 81	C

у випадках, коли студент знає програмний матеріал, не допускає суттєвих недоліків у відповіді, може вірно використовувати теоретичні положення й володіє навичками при виконанні практичних завдань.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	64 – 73	D
	60 – 63	E

у випадках, коли студент засвоїв лише основний матеріал, але погано орієнтується в окремих положеннях, припускається помилок або неточностей у формулюваннях, порушує логіку та послідовність у викладенні програмного матеріалу та має складнощі при виконанні практичних завдань.

За національною шкалою	За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59	FX
Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	0 – 34	F

у випадках, коли студент не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок, з великими труднощами виконує практичну роботу.

Запитання до іспиту з дисципліни «Управління навчально-виховним процесом у початковій школі»

1. Еволюція управління в галузі освіти.
2. Нормативно – правова база управління навчальним закладом.
3. Сучасні наукові підходи до управління навчальним закладом.
4. Реалізація концепції Нової української школи в системі управління школою.
5. Принципи управління навчальним закладом
6. Управлінська діяльність директора школи.
7. Рівні управління процесом навчання: ієрархічне, паритетне, латентне
8. Управлінська діяльність директора школи: дидактичний аспект
9. Схема дидактико-управлінської діяльності керівника навчального закладу, запропонована В. Бондарем
10. Функції управління процесом навчання
11. Організаційні форми дидактико-управлінської діяльності
12. Суть поняття «цілепокладання»
13. Класифікація цілей навчання
14. Технологія розробки цілей навчальної діяльності на рівні школи
15. Технологія побудови цілей навчання на уроці
16. Сутнісні характеристики державного управління освітою
17. Система органів державного управління освітою в Україні
18. Державна служба якості освіти .
19. Порядок проведення інституційного аудиту.
20. Сутнісні характеристики державного управління освітою
21. Сучасні підходи до визначення поняття «зміст освіти»

- 22.Реалізація змісту освіти в навчальному закладі
- 23.Суть поняття планування, планування навчального процесу.
- 24.Планування діяльності заступника директора з навчально-виховної роботи
- 25.Планування й організація діяльності шкільних методичних об'єднань
26. Планування самоосвітньої діяльності
27. Методика складання розкладу занять
- 28.Сутність, особливості й види управління
- 29.Принципи управління школою
- 30.Методи управління школою
- 31.Поняття організаційної структури управління
- 32.Організаційні форми управлінської діяльності в школі
- 33.Рада школи
- 34.Педагогічна рада
- 35.Нарада при директорові школи
- 36.Піклувальна рада
- 37.Педагогічний аналіз як функція управління
- 38.Планування роботи школи
- 39.Організація як функція управління
- 40.Особливості внутрішньшкільного контролю
- 41.Сутність, принципи і функції внутрішньшкільного контролю
- 42.Суб'єкти й об'єкти внутрішньшкільного контролю
- 43.Види, форми і методи внутрішньшкільного контролю
- 44.Планування й організація внутрішньшкільного контролю в школі
- 45.Поняття про передовий педагогічний досвід
- 46.Класифікація передового педагогічного досвіду
- 47.Рівні передового педагогічного досвіду
- 48.Критерії оцінки передового педагогічного досвіду
- 49.Виявлення передового педагогічного досвіду
- 50.Методи вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду
- 51.Технологія впровадження передового педагогічного досвіду
- 52.Особливості передового педагогічного досвіду?
- 53.Методика вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду.
- 54.Методика втілення передового педагогічного досвіду у шкільну практику.
- 55.Управління процесом упровадження передового педагогічного досвіду
- 56.Вимоги до узагальнення педагогічного досвіду
- 57.Методи оцінювання передового педагогічного досвіду
- 58.Сутність і мета вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду
- 59.Методи поширення передового педагогічного досвіду

13. Тестові завдання для модульного контролю

1. Принципи управління освітою:

- а) науковість, інформаційна забезпеченість, демократизація, комплексність, демократичний централізм;
- б) персональність, методичність спрямованості, компактність, варіативність;
- в) духовність, культурність, логічність розвитку;
- г) організованість, структурність, відкритість, лояльність.

2. До колегіальних органів управління загальноосвітньою школою відноситься:

- а) рада школи, педагогічна рада, батьківський комітет;
- б) рада з координації, предметна комісія, ініціативна група, актив школи;
- в) акредитаційна комісія, експертна група, держадміністрація.

3. Форми методичної роботи в загальноосвітній школі:

- а) практична робота, просемінар, колоквиум, лекція-візуалізація, наказ, бесіда;
- б) творчий конкурс, оцінювання, проектування, самостійна робота, методичний практикум;
- в) олімпіади, змагання, диспут, діалог, конкуренція;
- г) конференція, консультація, наставництво, педагогічні читання, стажування, нарада, семінар.

4. Основні напрями наукової організації праці в загальноосвітній школі:

- а) удосконалення змісту навчальних дисциплін, оптимізація науково-дослідної роботи педагогічного колективу, підвищення професійної майстерності вчителів, залучення до управління школою батьківського комітету;
- б) створення творчих груп, забезпечення чіткої роботи навчально-методичних комісій, розвиток ініціативи школи, інтенсифікація гурткової позакласної діяльності вчителів;
- в) дотримання санітарно-гігієнічних норм, створення сприятливих умов для роботи учнів і вчителів, раціональний режим діяльності школи, сформованість навичок самостійної роботи вчителів і учнів;
- г) розширення арсеналу методів управління, забезпечення своєчасного виконання нормативних документів, модернізація організаційних форм навчання і виховання.

5. Основні типи управління закладами освіти:

- а) авторитарний, демократичний, лояльний;
- б) особистісний, конструктивний, діловий;
- в) інноваційний, традиційний, перспективний;
- г) педагогічний, новаторський, моніторинговий.

6. Педагогічна рада школи існує для:

- а) координації роботи адміністрації, педагогічного і учнівського колективів;
- б) забезпечення умов для якісного навчання учнів;
- в) розгляду і розв'язання основних питань навчально-виховної роботи школи;
- г) нагляду за виконанням прийнятих управлінських рішень.

7. Інституційний аудит проводиться:

- а) один раз на рік;
- б) два рази на рік;
- в) один раз на десять років;

г) один раз на п'ять років.

8. До складу педагогічної ради школи входять:

- а) вчителі середніх і старших класів, керівники учнівських громадських організацій школи;
- б) адмінперсонал школи, батьки учнів, вчителі початкових класів;
- в) представники адміністрації школи, класні керівники, батьківський комітет школи;
- г) вчителі загальноосвітньої школи.

9. Метою управління є:

- а) розв'язання соціальних протиріч в школі, використання виховного потенціалу педагогічних кадрів у конкретних умовах, знаходження недоліків у навчально-виховному процесі і покарання винних;
- б) створення оптимальних умов для здійснення нормативного рівня навчання, виховання і розвитку підростаючих поколінь;
- в) правильна відповідь відсутня;
- г) приведення мети і змісту навчання і виховання у відповідність до статуту школи.

10. Види внутрішкільного контролю:

- а) максимальний, частковий, пошуковий, конструктивний;
- б) практичний, локальний, предметний, ініціативний;
- в) оптимальний, вибіркового, узагальнюючий, лаконічний;
- г) поточний, попередній, проміжний, підсумковий, епізодичний.

11. До складу ради школи входять:

- а) педагоги, представники інших підрозділів школи, а також учнівського комітету і батьківського комітету;
- б) правильна відповідь відсутня;
- в) весь колектив школи, включаючи обслуговуючий персонал;
- г) керівники колегіальних органів школи, представники держадміністрації району, класні керівники, дільничний міліціонер.

12. Управління-це:

- а) цілеспрямований планомірний процес забезпечення взаємодії об'єктів;
- б) вплив на діяльність людей з різними соціальними інтересами;
- в) функція організованих систем, спрямована на збереження їх структури, режиму діяльності і виконання кінцевої мети функціонування;
- г) регламентація діяльності в залежності від природних умов.

13. Методичне об'єднання очолює:

- а) кращі педагоги, які мають значний досвід роботи в школі;
- б) інспекторат відділу освіти;
- в) заступник директора з навчальної роботи;
- г) заступник директора з виховної роботи.

14. Шкільне методичне об'єднання створюється при наявності кількості педагогів одного профілю:

- а) трьох;
- б) шести;

- в) чотирьох;
- г) п'яти.

15. Існують такі види методичних об'єднань:

- а) правильна відповідь відсутня;
- б) сільські, вузівські, колегіальні, репрезентативні;
- в) функціональні, практичні, інноваційні, поточні;
- г) шкільні, міжшкільні, районні (міські), міжрайонні.

16. Малокомплектна школа-це:

- а) школа з неповним комплектом класів і учнів у них;
- б) сільська школа для дітей із затримкою у розвитку;
- в) школа зі слабкою навчально-матеріальною базою;
- г) школа з малою кількістю вчителів.

17. Під прогнозом ми розуміємо:

- а) система настановних завдань та відповідний інструментарій для досягнення поставленої мети;
- б) сукупність обставин, що корегують розвиток предмета дослідження а перспективі;
- в) обґрунтований план розвитку об'єктів матеріальної діяльності;
- г) імовірне судження про можливий стан в майбутньому об'єкта, що досліджується.

18. Мета прогнозування в галузі освіти спрямована на:

- а) одержання упередженої інформації про оптимальні умови функціонування освіти в прогнозованій перспективі;
- б) правильна відповідь відсутня;
- в) обґрунтування концептуальних положень розвитку освіти;
- г) визначення факторів і супутніх обставин формування освітньої політики.

19. Загальноосвітня школа у своїй діяльності безпосередньо керується:

- а) перспективними планами району;
- б) формами статистичної звітності;
- в) статутом школи;
- г) принципами організації роботи загальної середньої школи.

20. Концепція неперервної освіти базується на таких вихідних положеннях:

- а) гласність, синтетичність, чіткість, прогресивність;
- б) природо відповідність, удосконаленість, економічність, об'єктивність;
- в) етнізація, культуровідповідність, наступність, інтегративність, систематичність.

21. Схема плану роботи класного керівника передбачає:

- а) розкриття інтелектуального потенціалу класу, накреслення основних напрямів розвитку моральної атмосфери, розробка дидактичного супроводу процесу навчання, обґрунтування системи педагогічних впливів на школярів;
- б) аналіз соціометричних відносин між учнями, висвітлення основ організації навчально-виховного процесу, механізми здійснення індивідуального підходу до учнів, обґрунтування умов реалізації виховних цілей;

в) характеристику класу, підвищення якості знань і культури праці, морально-етичне, естетичне, фізичне виховання учнів, організація побуту і робота з батьками;

г) висвітлення соціально-психологічного стану школи, висвітлення чинників удосконалення навчання, розробка шляхів покращення матеріального добробуту учнів.

22. Управління трактується як:

а) функція великих систем, спрямована на збереження структури, режиму діяльності і виконання кінцевої мети

б) система керівництва закладами освіти та іншими соціальними інститутами;

в) набуття упереджувальної інформації про імовірний розвиток об'єкта чи явища;

г) правильна відповідь відсутня.

23. Компетентний підхід у педагогічному процесі це:

а) спрямованість на формування педагогічних моделей навчання;

б) формування інтегрованої характеристики особистості;

в) сукупність світоглядних та теоретичних передумов до проектування навчання;

г) правильна відповідь відсутня.

24. Державний стандарт професійної освіти включає:

а) система теоретичних основ існуючих спеціальностей та шляхів їх набуття;

б) наукова розробка світоглядних та особистісних властивостей майбутнього фахівця;

в) сукупність норм, які визначають вимоги до освітнього та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціалістів;

г) правильна відповідь відсутня;

25. Освітньо-кваліфікаційна характеристика це:

а) нормативні вимоги до професійних якостей, знань і умінь фахівця;

б) сукупність вимог до якості знань освіти;

в) володіння методологічними особливими, закономірностями розвитку особистості;

г) наявність наукового світогляду та соціальних потреб особистості.

26. Основне завдання системи дистанційної освіти:

а) самовдосконалення, здобуття нової спеціальності;

б) набуття фахівцем навичок науково-дослідної роботи;

в) здобуття наукового ступеня чи знання;

г) розширення соціального кругозору та громадянської свідомості.

27. Завдяки електронним бібліотекам:

а) створюється можливість скорочення часу надходження необхідної інформації, збільшення ємності сховищ, які потребують додаткової необхідної площі і відповідного обладнання, розширення доступу до рідкісних джерел;

б) створюється можливість безкоштовно працювати з каталогами державних, регіональних і університетських бібліотек і відстежувати необхідні дані щодо сучасних публікацій;

- в) збережуться від зникнення і повного забуття джерела, що зберігаються на таких недовговічних носіях, як папір, кіно-аудіо-і відео плівки, диски, платівки;
 г) правильна відповідь відсутня.

28.Професійне самовдосконалення забезпечує:

- а) зміцнення зв'язків між вищою освітою та дослідницькою роботою; забезпечення доступу до освіти якомога більшої кількості людей; нове визначення державної відповідальності в галузі вищої освіти;
 б) свідомий, цілеспрямований процес підвищення рівня власної професійної компетенції і розвитку професійно значущих якостей відповідно до соціальних вимог, умов професійної діяльності і власної програми розвитку;
 в) формування особистості; забезпечення доступу до освіти якомога більшої кількості людей; нове визначення державної відповідальності в галузі вищої освіти; готовність до глобальних змін;:
 г) бажання до саморозвитку.

29.Види науково-дослідницької роботи вчителів:

- а) підготовка рефератів, написання курсових робіт і дипломних проектів;
 б) участь у спецсемінарах, рецензування публікацій, опанування дисертаційних робіт;
 в) розробка методичних рекомендацій, конструювання змісту навчальних дисциплін, обґрунтування перспектив розвитку вищих навчальних закладів;
 г) правильна відповідь відсутня.

30.Вимоги до плану:

- а) індивідуальність, опорність, системність;
 б) самостійність, мінімальність, методичність;
 в) централізованість, локальність, координаційність;
 г) правильна відповідь відсутня.

КЛЮЧІ ДО ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1а, 2а, 3г, 4б, 5а, 6в, 7в, 8б, 9б, 10г, 11а, 12в, 13а, 14а, 15г, 16а, 17г, 18а, 19 в, 20 в, 21в, 22 а, 23б, 24в, 25а, 26а, 27а, 28б, 29а, 30г.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота			Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	Змістовий модуль №3	
Т1-Т4	Т5-Т9	Т10-Т13	100
35	35	30	

VI. Навчально-методична карта дисципліни

**«Управління навчально-виховним процесом у початковій школі»
Всього – 90 год., лекції – 10 год., семінарські – 10 год., практичні – 6 год.,
самостійна робота – 64 год., екзамен.**

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Модулі	Модуль 1							Модуль 2							Модуль 3					
Лекції	Лекція 1			Лекція 2				Лекція 3			Лекція 4				Лекція 5					
Теоретичні розділи	Теоретичні засади управління сучасною початковою школою							Планування та організація навчально-виховного процесу у початковій школі							Інноваційний педагогічний досвід та управління процесом його упровадження в початковій школі					
Теми лекцій	Процес управління, його структура. Принципи управління освітою і школою.			Управління школою. Функції управління та функції керівників школи				Планування навчального процесу			Технологія організації роботи педагогічного колективу щодо підвищення якості навчально-виховного процесу				Управління процесом упровадження передового педагогічного досвіду					
Теми семінарських занять	Цілепокладання в управлінні процесом навчання			Органи освіти, їх функції і структура				Планування навчального процесу			Організація внутрішнього контролю				Управління процесом упровадження передового педагогічного досвіду					
Теми практичних занять	Управління школою. Функції управління та функції керівників школи							Реалізація змісту освіти у початковій школі							Управління процесом саморозвитку особистості вчителя					
Самостійна робота	1) Складання опорних схем та конспектів до теоретичних розділів 2) Аналіз педагогічних задач, ситуацій 3) Творчі роботи							1) Складання опорних схем та конспектів до теоретичних розділів 2) Аналіз педагогічних задач, ситуацій 3) Творчі роботи							1) Складання опорних схем та конспектів до теоретичних розділів 2) Аналіз педагогічних задач, ситуацій 3) Творчі роботи					
Види контролю	1. Модульні контрольні роботи 2. Індивідуальне практичне завдання Екзамен																			

Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Василенко В. О. Інноваційний менеджмент / В. О. Василенко, В. Г. Шматько. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
2. Вдовиченко Р. П. Управлінська компетентність керівника школи / Р. П. Вдовиченко. – Х.: Вид. група «Основа», 2007.
3. Григоращ В. В. Настільна книга заступника директора школи з навчально-виховної роботи / В.В. Григоращ.– Х.: Вид. група «Основа», 2008.– 304 с.
4. Григоращ В.В. Організація діяльності керівника школи / В.В. Григоращ.– Х.: Вид. група «Основа», 2011.–224 с.
5. Даниленко Л. І. Модернізація змісту, форм та методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи. Монографія / Л. І. Даниленко. – 2-е вид. – К.: Логос, 2002.
6. Державний стандарт початкової освіти затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
7. Десятков Т. М. Наука управління загальноосвітнім навчальним закладом: навчальний посібник / Т. М. Десятков, О. М. Коберник, Б. Л. Тевлін, Н. М. Чепурна. – Х.: Видав група «Основа», 2004.
8. Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
9. Закон України «Про загальну середню освіту» <https://zakon.help/law/651-XIV/>
10. Конаржевский Ю. А. Менеджмент и внутришкольное управление / Ю. А. Конаржевский. — М.: Центр «Пед. поиск», 2000.
11. Концепція нової української школи, <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
12. Королюк С. В. Розвиток управлінської культури керівника загальноосвітнього навчального закладу / С. В. Королюк. – Полтава: ПОІППО, 2007
13. Луначек В. Е. Педагогічний менеджмент. Навчальний посібник, 2-ге видання., Харків, 2015.
<file:///C:/Users/user/Downloads/%D0%9F%D0%95%D0%94%D0%90%D0%93%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%A7%D0%9D%D0%98%D0%99-%D0%9C%D0%95%D0%9D%D0%95%D0%94%D0%96%D0%9C%D0%95%D0%9D%D0%A2.pdf>
14. Максимюк С.П. Сучасний передовий педагогічний досвід. — Рівне. 1999.
15. Максимюк С. П. Педагогіка . Навчальний посібник. –К, 2009.
16. Маслов В. І. Наукові основи та функції процесу управління загальноосвітніми навчальними закладами: навчальний посібник / В. І. Маслов. — Тернопіль: Астон, 2007.

17. Мармаза О. І. Менеджмент освітньої організації. Навчально-методичний посібник.–Харків, 2017.
<http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1763/1/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%B7%D0%B0%20%D0%9E.%20%D0%86.%20%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20.pdf>
18. Нова українська школа. Порадник для вчителя/ Навчально-методичний посібник.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>
19. Педагогічні інновації в сучасній школі / За ред. І.Г. Єрмакова. — К., 1994.
20. Пікельна В.С. Теоретичні основи управління. — М., 1990.
21. Смирнова М. Є. Практика управління навчальним закладом: від функціонування до розвитку.– Харків.–2013.
22. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором школи // Вибр. тв.: В 5 т. - К.,1991.—Т.4.
23. Управління навчальним закладом: навчально-методичний посібник: у 2-х ч. Ч.1. Абетка менеджера освіти / В.В. Григоращ, О.М. Касьянова, О.І. Мармаза та ін.– Харків: Веста, Вид-во «Ранок», 2004.–160 с.
24. Управління навчальним закладом: навчально-методичний посібник: у 2-х ч. Ч.2. Ключ до професійного успіху / В.В. Григоращ, О.М. Касьянова, О.І. Мармаза та ін.– Харків: Веста, Вид-во «Ранок», 2004.–152 с.
25. Управління сучасною школою / За ред. М.М. Поташника. — М.,1992.
26. Фіцула М. М. Педагогіка. Навчальний посібник, 3-є видання.– Київ, 2009.
27. Хлебнікова Т. М.Управління навчальною діяльністю.– Харків.–2013.
28. Чернишов О.І. Педагогічний талант інженера-педагога // Рідна шк. — 1993. —№1.